

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Білоус Н.В.

студент,

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

В даний час в Україні проблема політики фінансового забезпечення та рівень її функціонування на підприємстві вивчені недостатньо і без певної структури. Це пов'язано з тим, що основна увага приділяється лише тлумаченням фінансової безпеки, без визначення власне теоретичних та практичних підходів її організації на підприємстві. Що стосується підприємств, приймається до уваги тільки антикризове управління, що відбувається тоді, коли фінансова безпека підприємства знаходиться під загрозою. Актуальність дослідження організації політики фінансової безпеки підприємства обумовлено тим, що підприємства стикаються з необхідністю створення інноваційних підходів у здійсненні своєї власної політики фінансової безпеки. Ця обставина призводить до радикальної зміни в системі безпеки економічних та фінансових інтересів.

Різні фінансові категорії вибираються вченими, щоб бути предметом досліджень, що стосуються теоретичної і практичної бази для фінансового забезпечення підприємств: корпоративні фінанси, фінансова діяльність, фінансові ресурси і т.д. Такі проблеми виявляються в роботах таких вчених, як Бланк І.А., Іванець М.В, Гукова А.В., Федоренко В.Г. та інших. У той же час деякі вчені приділяють більшість уваги саме компонентам політики фінансової безпеки в якості регуляторів фінансового забезпечення.

Фінансова безпека є важливою складовою економічної безпеки, тому підприємство повинно приділяти більше уваги проведенню такої політики. Для того, щоб гарантувати фінансову безпеку підприємства, необхідна система управління фінансовою безпекою, яка буде передбачати різного роду ризики. Доцільно вважати фінансову безпеку підприємства, як складову частину безпеки підприємства загалом. Кузенко Т.Б, Прохорова В.В та Сабліна Н.В, визначають фінансову безпеку, як стан найбільш ефективного використання інформаційних та фінансових показників, поточного стану, фінансової відповідальності та рентабельності власного капіталу [5, р. 27-29] .

Таким чином, фінансова безпека являє собою такий стан підприємства, який:

- дозволяє забезпечити фінансовий баланс, стабільність, фінансову відповідальність і її поточний стан в довгостроковий період;
- відповідає вимогам підприємства стосовно фінансових ресурсів для стійкого розширеного відтворення;

- забезпечує підприємство фінансовою незалежністю;
- може протистояти існуючим і виникаючим ризикам і загрозам,
- може змінити структуру капіталу в небажану сторону [1, р. 240].

На наш погляд, відповідно до політики фінансової безпеки компанії під даним поняттям потрібно розуміти певну частину програми або напряму такої діяльності, набір інструментів (інструменти), методи для організації та оцінки наукових і практичних результатів, ефективності, управління та реалізації захищеності підприємства від негативних впливів внутрішнього і зовнішнього середовища і здатність швидкого реагування на загрози, які впливають або можуть негативно вплинути на його діяльність.

Метою політики фінансової безпеки є рання діагностика внутрішніх ризиків і загроз, гарантія безпеки підприємницької діяльності та досягнення цілей його функціонування. Ця мета може бути досягнута шляхом виконання комплексу завдань. Найбільш важливі з них:

- прогнозування та виявлення ризиків і загроз;
- визначення шляхів запобігання ризиків;
- безперервне постачання засобів, необхідних для фінансового забезпечення;
- співпраця з правоохоронними органами влади з метою запобігання і припинення адміністративних правопорушень, спрямованих проти корпоративних інтересів;
- створення свого власного сервісу фінансової безпеки підприємства, який зможе подолати виявлені ризики та загрози.

Всі ці дії можуть бути виконані за допомогою фінансової безпеки та її компонентів, зокрема. Найбільш важливі компоненти політики фінансової безпеки підприємства включають в себе: засоби та методи, а також основні інструменти для забезпечення стабільного та ефективного функціонування підприємства (аналіз фінансового стану за допомогою індикаторів).

Перший компонент політики фінансової безпеки підприємства включає в себе засоби за допомогою яких аналіз технологічних процесів, проводиться через пошук внутрішніх резервів і розробки технологічної стратегії розвитку підприємства. Ці засоби включають в себе:

- 1) апаратні засоби (програмне забезпечення для ПК і т.д.).
- 2) організаційні засоби (створення організаційних структурних підрозділів, які спеціалізуються на наданні корпоративної фінансової безпеки);
- 3) інформаційні засоби;
- 4) фінансові активи;
- 5) правові засоби.

Наступним компонентом політики фінансової безпеки, є методи забезпечення фінансової безпеки, а саме:

- 1) технічні, які включають в себе нагляд, моніторинг та ідентифікацію;
- 2) організаційні (активи ліквідності, платоспроможності, організаційні, фінансові послуги, ділова активність, рентабельність);
- 3) фінансові ресурси (резерв функціонування компанії фінансового забезпечення);

4) правові, які передбачають правовий захист законних прав та інтересів і заохочення дій правоохоронних органів;

5) інтелектуальні – патенти, ноу-хау і т.д.

Отже, теоретичні та методологічні принципи фінансової безпеки компанії, є важливим фактором в її стабільній діяльності, яка, в свою чергу, завдяки своїй успішній політиці фінансової безпеки, може контролюватись за допомогою її компонентів, таких як засоби і способи політики підприємницької фінансової безпеки і оцінки наукових і практичних результатів ефективності, які дозволяють прогнозувати фінансові ризики і загрози на підприємстві і здійснити комплекс заходів щодо забезпечення стабільності фінансової системи підприємства. Подальші дослідження будуть використані для поліпшення політики фінансової безпеки підприємства на основі інноваційних методів.

Список використаних джерел:

1. Іванець, В. А. Щодо проблем забезпечення економічної безпеки підприємництва у сучасних умовах [Електронний ресурс] / В. А. Іванець. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum//2010_1/14.pdf.
2. Бланк, И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия [Текст] : монографія / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, Эльга, 2006. – 777 с.
3. Горячева, К. С. Финансовая безопасность предприятия, сущность и место в системе экономической безопасности [Текст] / К. С. Горячева // Экономист. – 2003. – № 8. – С. 65–67.
4. Папехин, Р. С. Факторы финансовой устойчивости и безопасности предприятия [Текст] : автореф. дисс. на получение науч. степени канд. экон. наук: спец. 08.00.10 – «Финансы, денежное обращение и кредит» / Р. С. Папехин. – Волгоград, 2007. – 22 с.
5. Кузенко, Т. Б. Управление финансовой безопасностью на предприятии [Текст] / Т. Б. Кузенко, В. В. Прохорова, Н. В. Саблина // Бизнес-Информ. – 2007. – № 12 (1). – С. 26–30.
6. Гукова, А. В. Роль финансовой безопасности предприятия в системе его экономической безопасности [Текст] / А. В. Гукова, И. Д. Аникина // Экономист. – 2012. – № 5. – С. 11–17.
7. Донець, Л. І. Економічна безпека підприємства [Текст] / Л. І. Донець, Н. В. Ващенко. – К. : Центр учб.літ., 2012. – 241 с.
8. Кириченко, О. А. Вдосконалення управління фінансовою безпекою підприємств в умовах фінансової кризи [Текст] / О. А. Кириченко // Финансовые рынки и ценные бумаги. – 2009. – № 16. – С. 23–25.
9. Пластун, О. Л. Система фінансової безпеки суб'єктів підприємництва [Текст] / О. Л. Пластун // Вісник Сумського національного аграрного університету. – 2007. – № 1. – С. 99–117.
10. Федоренко, В. І. Оцінка та діагностика фінансового стану підприємства [Текст] / В. І. Федоренко. К. : Либідь, 2010. – 229 с.